

Zbornik sudske prakse

Predmet C-335/17

**Neli Valčeva
protiv
Georgiosa Babanarakisa**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Vrhoven kasacionen sad)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 2201/2003 – Područje primjene – Pojam ‚pravo na kontakt s djetetom‘ – Članak 1. stavak 2. točka (a) i članak 2. točke 7. i 10. – Pravo na kontakt s djetetom baka i djedova”

Sažetak – Presuda Suda (prvo vijeće) od 31. svibnja 2018.

Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba br. 2201/2003 – Područje primjene – Pojam „pravo na kontakt s djetetom” – Pravo na kontakt s djetetom baka i djedova u pogledu njihovih unuka – Uključenost

(Uredba Vijeća br. 2201/2003, čl. 1. st. 2. t. (a) i čl. 2. t. 7. i 10.)

Pojam „pravo na kontakt s djetetom” iz članka 1. stavka 2. točke (a), kao i članka 2. točaka 7. i 10. Uredbe (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, treba tumačiti na način da obuhvaća pravo na kontakt s djetetom baka i djedova u pogledu njihovih unuka.

Taj pojam treba tumačiti autonomno, uzimajući u obzir njegov tekst, strukturu i ciljeve Uredbe br. 2201/2003, s obzirom na, među ostalim, njezine pripremne akte kao i druge akte prava Unije i međunarodnog prava.

U skladu s uvodnom izjavom 5. te uredbe, ona se odnosi na „sve” odluke o roditeljskoj odgovornosti. Među njima se, u skladu s uvodnom izjavom 2. te uredbe, pravo na posjećivanje djece smatra prioritetom.

Iz radnog dokumenta Komisije o uzajamnom priznavanju odluka u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću [COM(2001) 166 final] od 27. ožujka 2001. proizlazi da je zakonodavac Unije razmatrao pitanje koje su to osobe koje mogu ostvarivati roditeljsku odgovornost ili koristiti pravo na kontakt s djetetom. Zakonodavac Unije se u konačnici odlučio za mogućnost u skladu s kojom se nikakvom odredbom ne smije ograničiti broj osoba koje mogu ostvarivati roditeljsku odgovornost ili imati pravo na kontakt s djetetom.

Kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 65. svojeg mišljenja, treba smatrati, s obzirom na pripremljene akte u vezi s Uredbom br. 2201/2003, da je zakonodavac Unije namjeravao proširiti područje primjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 1347/2000 od 29. svibnja 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i sporovima o roditeljskoj odgovornosti za zajedničku djecu [neslužbeni prijevod], koje je bilo ograničeno na sporove u vezi s roditeljima, te da je sve sudske odluke o roditeljskoj odgovornosti i, slijedom toga, o pravu na kontakt s djetetom, predvidio neovisno o svojstvu osoba koje mogu ostvarivati to pravo i bez isključivanja baka i djedova.

Treba također naglasiti da iako se pravo na kontakt s djetetom ne primjenjuje na sve te osobe, o pitanjima u vezi s tim pravom mogu odlučivati ne samo sudovi određeni u skladu s Uredbom br. 2201/2003, nego i drugi sudovi koji smatraju da su nadležni na temelju međunarodnog privatnog prava. Postoji opasnost od donošenja proturječnih, čak nespojivih, odluka s obzirom na to da pravo na kontakt s djetetom priznato djetetovu srodniku može narušiti ono dodijeljeno nositelju roditeljske odgovornosti.

Stoga, kako bi se izbjeglo donošenje proturječnih odluka i kako bi to bilo u interesu djeteta, potrebno je da isti sud, to jest, u načelu, onaj djetetova uobičajenog boravišta, odlučuje o pravima na kontakt s djetetom.

(t. 19., 29.-32., 35.-37. i izreka)